

ali obratno. Sedaj je naša vlada poudarila, da raje vidi, da se v bodoče plača blago z denarjem (devizami). Italijani o tem našem stališču razmišljajo in izgleda, da jim nič kaj ne diši.

Švica kupuje našo pšenico. Odkar je izbruhnila vojna, je Švica pri nas kupila za osem milijonov švicarskih frankov več pšenice kot jo je kupila v prejšnjih letih. Švicarski frank je vreden 12,35 din.

Sejmi

Živinski in svinjski sejmi v Mariboru so radi ponovnega pojava slinavke in parkljevke do nadaljnjega prepovedani.

Občina Sv. Krištof javlja, da sta sejma v Laškem in pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah, ki bi se morala vršiti 21. marca, preložena in bo sejem pri Sv. Marjeti 18. marca.

11. marca svinjski: Središče; živinski in kramarski: Dol pri Hrastrniku (namesto 10.), Kapele pri Brežicah (namesto 10.), Sv. Jurij ob Taboru (namesto 10.); živinski: Slov. Bistrica — dne 12. marca svinjski: Ormož; živinski in kramarski: Sv. Jurij pri Celju-trg; tržni dan: Dolnja Lendava — 13. marca svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Zidani most — 14. marca živinski: Crenovci; tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Muta, Sv. Vid pri Grobelnem — 15. marca goveji in kramarski: Prosenjakovi, Pleterje; tržni dan: Trbovlje — dne 16. marca svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Cene živine po sejmih

Voll. Maribor 5—6.50 din, Slov. Konjice prvovrstni 6—7 din, ostali 5—6 din, Kranj 6—6.50, Črnomelj 6 din kg žive teže. Plemenski voli so bili v Mariboru po 5.50—7 din kg žive teže.

Biki. Maribor 4—4.75 din, Zagreb 4.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele in plemenske 4—5 din, za klobasarje 3.25 din, Slov. Konjice 4 din, Kranj 5—5.50 din, Črnomelj 4 din, Zagreb debele za mesarje 4.50—5.50 din kg žive teže.

Telice. Maribor 5—6 din, Kranj 5.50—6.50 din 1 kg žive teže.

Teleta. Maribor 6 din, Slov. Konjice 5 din, Kranj 7—8 din, Zagreb 6.50—7.50 din kg žive teže.

Svinje

Plemenski. Ptuj 6—12 tednov stari prasci 80 do 180 din komad, 1 kg žive teže pa 5.50—6.75 din. V Kranju so bili 7—8 tednov stari prašički 150—260 din komad, v Črnomlju pa 8 tednov stari 150 din komad.

Pršutarji (proleki). Ptuj 7—8 din, Slov. Konjice 6—7 din, Kranj 8.50—9.50 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 8.25—8.75 din, Kranj 10—11 din, Zagreb sremaki 9.50—11 din 1 kg žive teže.

Tržne cene

Krma. Maribor sladko seno 120—140 din, kisljeno 100—115 din, lucerna 150 din, pšenična slama 65 din stot.

Mlečni izdelki. Mleko: Maribor 2—2.50 din, Sl. Konjice 2 din, Kranj 2—2.50 din liter. Surovo maslo: Maribor 30—32 din, Slov. Konjice 40 din kilogram.

Jajca. Maribor 0.75—1.50 din, Slov. Konjice 1.50 din, Kranj 1.50 din komad.

Krompir. Maribor 1.75—2.50 din, Kranj 1.50 din kilogram.

Fižol. V Mariboru je bilo te dni prodano 400 kg fižola cipro po 9 din kg, tržno poročilo pa beleži ceno fižola na 6 din kg.

Zelenjava. Kilogram čebule 2.50—3 din, česna 8—10 din, karfižole 8—12 din, radiča 16—18 din, kislega zelja 4 din, hrena 7—9 din. Komad zelja do 6 din, repe 0.50 din, ohrovtja do 5 din, endivije do 3 din, pora do 1.50 din, kolerabe 1 din, redkvice 0.50 din.

Perutnina. Kokoš 23—32 din, piščanec 15—33 din, gos 45—50 din, puran 50—60 din, raca 25 do 28 din komad.

Odgovor na gospodarsko vprašanje

I. Z. K. Krivda, da jabolčnik ni čist, je najbrž v tem, ker se ni čisto povrel radi mrzle jeseni. Počakajte na toplejšje vreme, oziroma jabolčnik segrejte (o tem smo že pisali) in se ravnajte po tem, kakšen bo jabolčnik, ko bo pravilno segret. Če bo spet jel pomalem vreti, se bo očistil sam od sebe, če pa ne, ga očistite z želatino. Na hektoliter vzemite 12—15 gramov želatine, jo zrežite, polijte s toplim jabolčnikom, da se raztopi, nakar ji prilijete še malo jabolčnika, vse skupaj raztepete s poparjeno brezovo metlico, nekaj časa prelivate iz posode v posodo, da se raztopina želatine razpeni, nakar vse skupaj vli-

jete v sod jabolčnika, ki ga mislite čistiti. Jabolčnik mora biti prej pretočen in ne sme biti na drožeh. Čez 14 dni jabolčnik odtočite v zmerno zažveplan sod. Pred čiščenjem je dobro dodati jabolčniku čreslovino. Vsekakor pa pred čiščenjem vsega jabolčnika napravite poskus v malem, da boste videli, kako se čiščenje obnese.

J. F. Sv. Anton. Če ste res imeli mlada drevesa zavarovana proti divjemu zajcu, pa jih je kljub temu obglodal, odgovarja za nastalo škodo po lovskem zakonu zakupnik lova. Obrnite se nanj. Škodo morate dati takoj oceniti. — Kdo bi dajal podporo za po zajcu obglodano sadno drevo, nam pa ni znano.

Razgovori z našimi naročniki

Znižanje nezdodne rente brez ponovne zdravniške preiskave. J. P. Kot delavec in zavarovavec OUZD ste se ponorečili, nakar Vam je bila priznana radi 20% zmanjšane delazmožnosti začasna renta. To rento so Vam pozneje znižali iz razloga, ker da so šele naknadno ugotovili pravilno višino Vašega letnega zasluzka. Sedaj so Vas pa naenkrat brez kake ponovne zdravniške preiskave obvestili, da Vam bodo nakazovali rento le za 12% zmanjšano delazmožnost. — Zavarovani letni zasluzek znaša 300 kratno povprečno dnevno zavarovano mezdo poškodovančevu. Pri tem pa je treba upoštevati, da obstajajo različni mezdni razredi, a ne za vsak posamezni znesek, marveč za sledeče zneske: od 14 do 16.80 din se računa kot zavarovano mezdo znesek 14 dinarjev; od 16.80 do 20 din — 16.80 din; od 20 do 24 din znesek 20 din; od 24 do 28 din znesek 24 din; od 28.80 do 34 din znesek 28.80 din; od 34 do 40 din znesek 34 din in od 40 do 48 din znesek 40 din. V primeru, da niste svojecasno dobivali niti minimalne mezde, mora OUZD upoštevati kot zavarovani znesek najmanj minimalno mezdo. Napravite pritožbo na Osrednji urad za zavarovanje delavcev potom ekspoziture.

Preužitkarica hoče preužitek vknjižiti na posestvo. P. L. in J. V izročilni pogodbi si je mati Vašega prvega moža izgovorila preužitek. Sedaj, ko ste se drugi poročili, zahteva, da se njene preužitkarske pravice vknjižijo na posestvo. — Važno je, ali si je mati ob izročitvi posestva izgovorila pravico, da da svoje pravice zavarovati na izročeno posestvo. Ako si je to pravico izgovorila, boste morali vknjižbo dovoliti. Ako pa si pravice ni izgovorila, niti ni bilo morda tako zavarovanje molče dogovorjeno, Vas mati s tožbo ne bo mogla prisiliti k dovolitvi vknjižbe. Isto velja glede stroškov vknjižbe. Ako si je mati izgovorila, da se bo vknjižba izvršila na Vaše stroške, boste morali stroške plačati Vi. Ako se o stroških vknjižbi ni ničesar govorilo, jih mora plačati mati sama. Izjavo o dovolitvi vknjižbe podpisate pred sodiščem, ker je tam legalizacija najcenejša. Predlog prav tako lahko stavite sami pri sodišču na uradni dan. Vknjižba se izvrši v zemljiški knjigi in ne morda pri odvetniku.

Tegobe krojaškega učenca. K. A. Vaš sin je pri nekem krojaškem mojstru učenec, dogovorili ste se, da bo delal od 7 do 19 in kaj malega pomagal pri gospodarstvu, v resnici pa mora delati od 6 do 22, včasih še delj, mojster ga uporablja za gospodarska dela po cele dneve, tako da je zgubil med drugim nad sto ur pouka v obrtni šoli. Tudi v nedeljah dopoldne ga mojster stalno zaposluje z drugimi, nekrojaškimi deli, popoldne ga ne pušča nikamor, niti ne, da bi Vas prišel obiskat. — Za krojaško obrt velja predpisan delovni čas, in sicer deset ur dnevno. Dalj časa mojster vajenca ne sme zaposlovati, čeprav je morda vajenec prej obljubil, da bo delal delj časa. Zakon o zaščiti delavcev prepoveduje namreč prekournno delo in prepoveduje tudi delo ob nedeljah. Mojster ima celo dolžnost, da skrbi za to, da njegov vajenec točno obiskuje strokovno nadaljevalno šolo. Ako mojster ne bi dovoljeval rednega obiska te šole, sme vajenec vajeniško pogodbo razdreti. Po obrtnem zakonu ne sme mojster uporabljati vajenca za posle, ki niso v zvezi z njegovim stroko. Hišnemu strahovanju je vajenec podvržen le, ako ni star preko 16 let. Ako se bojite, da pritožba pri obrtni zadrugi ne bo pomagala, se pritožite naravnost na obrtnega referenta pri okrajnem načelstvu. Po našem mnenju vajencu ni treba, da bi prosil mojstra za dovoljenje obiskati svoje starše, ako stori to v delaprostem času, zlasti ob nedeljah, in tudi na sprehod ga mora pustiti.

Dobavljanje gramoza ter plačevanje poslovnega in pridobinskega davka. M. J. Ste mali posestnik ter dobavljate cestnemu odboru gramoza. Pri obračunu Vam odbor odtegne 1.75% takso, razen tega je odtegnil 2.5% iz naslova poslovnega davka, pri čemer Vam je dal pojasnilo, da Vam ne bo treba plačati pridobinskega davka. Vzlic temu ste dobili od davčne uprave poziv

na plačilo pridobnine. — Cestni odbor Vam je odtegnil 1% kot takso od dobavne pogodbe, pol odstotka kot državno priznanično takso, četrt odstotka kot banovinsko priznanično takso. Tudi odtegljaj 2.5% iz naslova poslovnega davka je pravičen. Kar se tiče predpisa pridobinskega davka, pa Vas opozarjamo, da je prost plačevanja tega davka tisti posestnik, ki prideluje in dobavlja gramoza, ne da bi ga predhodno predelal z mehaničnimi sredstvi, n. pr. z drobilcem, kajti le izdelovanje gramoza, predelanega iz drobljenega kamenja, je podvrženo plačevanju pridobinskega davka. Razen tega mora biti čisti dohodek od izdelovanja gramoza dvakrat večji nego katastralni čisti donos dotične zemljiške parcele. Odmerja se pridobinski davek navadno v višini 10—15% kosmatega donosa. Ako se Vam zdi odmerjeni znesek previsok, se pritožite pri davčni upravi ter navedite, kako visoki so Vaši rezijski stroški.

Naročnikom v inozemstvu!

Iz inozemstva prejemo zadnji čas stalne reklamacije, da lista ne prejema v redu, niti ne po treh do štirih tednih ne! Vsem sporočamo, da ga od tukaj redno pošiljamo, da ga mi nazaj ne dobivamo, torej mora biti tam nekje — kje, pa seveda mi trenutno še ne vemo.

Čudno pa se nam zdi, da je mogoče nemške časopise v naše kraje tako redno pošiljati, da so v teku dveh dni iz Berlina že tu, dočim naši časopisi ne morejo do naših naročnikov. Potrebno je, da oblast v tem oziru nekaj ukrene, da bo za vse enaka pravica in enako postopanje!

Listnica uredništva

Sv. Peter pri Mariboru. Poročilo o shodu v št. Petru smo prejeli za to številko prepozno in bomo poročali o zadevi prihodnjic.

Ptuj in Skale pri Velenju. Obe naznanili o prreditvah sta došli prepozno.

SLUŽBE

Sprejem pridno dekle z dežele v stalno službo za domača dela. Pekarna Maribor, Ketterjeva ulica 22. 356

Pridnega majerja sprejem takoj. Vošnjak, Ptuj, nad pošto. 367

Učenca sprejem v mizarski oddelek. Ivan Cretnik, izdelovatelj mlinskih in poljedelskih strojev, Sv. Jurij ob juž. žel., pri župni cerkvi. 368

POSESTVA

Prodam posestvo, okrog štiri orale, njive, sadonosnik, novo stanovanje, sončna lega. Mlače 16, Loci pri Poljčanah. 369

RAZNO:

Hrastove plohe, prvovrstne suh les, 8, 9 in 10 cm debeline, od 2.50 m naprej dolžine, kupim takoj. Ponudbe s ceno na Josip Ogorevc, sodar v Brežicah. 365

Prvovrstno trsje raznih sort nudi tranica Hrastnik, št. Ilj pri Velenju. Za razne sadike in pristnost sort se garantira! 366

Za 120 din prodam rabljeno enoredno harmoniko. Naslov v upravi. 370

Prepričajte se, da kupite res poceni pri »Stari-narju«. Zidanšek, Koroška cesta 6, ostanke svile, delena, belega, plavega, rjavega platna, druka, cajga, oblekce od 12 din, predpasnike, moške in ženske srajce, gate, hlače, stofnate moške obleke od 290 din. 371